

FŐVÁROSI ÍTÉLŐTÁBLA
3.Kf.27.447/2008/6. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Molnár Judit Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Molnár Judit ügyvéd által képviselt **Budapest Főváros Önkormányzata I. rendű** (1052 Budapest, Városház utca 9-11.), a Dallos Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Dallos Zsolt ügyvéd által képviselt **II. rendű** felpereseknek a jogtanácsos által képviselt **Közbeszerzések Tanácsa Közbeszerzési Döntőbizottság** (1024 Budapest, Margit krt. 85.) alperes ellen közbeszerzési ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében, amely perbe a II. rendű felperes kereseti kérelmét elbíráló részében a dr. Molnár Judit Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Molnár Judit ügyvéd által képviselt **Budapest Főváros Önkormányzata** (1052 Budapest, Városház utca 9-11.) az alperes oldalán beavatkozott, a Fővárosi Bíróság 2008. május 15. napján kelt 25.K.30.582/2006/43. számú ítélete ellen az I. rendű felperes és alperesi beavatkozó által 45., az alperes által 46. sorszám alatt bejelentett fellebbezésére meghozta az alábbi

Í T É L E T E T

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az I. r. felperest és az alperest, hogy 15 napon belül egyenként fizessenek meg a II. r. felperesnek 60.000-60.000 (hatvanezer-hatvanezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az I. rendű felperes az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2005. június 8-án 2005/S 109-108882 szám alatt tette közzé ajánlati felhívását nyílt közbeszerzési eljárás indítására a Budapesti Központi Szennyvíztisztító Telep és kapcsolódó létesítményei megvalósításával kapcsolatos tájékoztatási és PR feladatok ellátására. A szerződés időtartamát 68 hónapban jelölte meg, bírálati szempontként az összességében legelőnyösebb ajánlat bírálati szempontját választotta, az ajánlati ár és a szakmai ajánlat minősége részszerzőpontokkal. Ez utóbbin belül további hat alszerzőpontot jelölt meg. Az ajánlati dokumentációban az elvégzendő feladatokat tartalmazó műszaki leírást adott, meghatározta a bírálat módszerét akként, hogy az egyes alszerzőpontokra attól függően, hogy a bírálatot végző az adott alszerzőpont szerinti szakmai tartalmat elfogadhatónak, megfelelőnek, vagy kiválóan megfelelőnek ítéli meg, 1, 2 vagy 3 pontot adhat. A bírálati lapon a három kategóriába sorolás szerint beírt X-ek számát meg kell szorozni a pontokkal, a három oszlop kapott értékét össze kell adni, ez lesz a második részszerzőpontra kapott súlyozott pontszám.

Az I. rendű felperes a Bírálat Bizottság létszámát kilenc főben határozta meg, ebből a szavazati joggal rendelkező három személynek nem volt a közbeszerzés tárgya szerinti szakértelme.

Az ajánlattevői határidőre két társaság nyújtott be közös ajánlattevőként érvényes ajánlatot, a ..., valamint a II. rendű felperes és a Az I. rendű felperes a ... (a továbbiakban: nyertes) közös ajánlatát hirdette ki nyertesnek.

A II. rendű felperes jogorvoslati kérelmében egyebek mellett kifogásolta, hogy a második részszerzőpontra nem a felhívásban és dokumentációban előírtaknak megfelelően történt meg az ajánlatok szakmai értékelése, az összegzés számítási hibát is tartalmaz, ezért a jogsértés megállapítását és az I. rendű felperes eljárást lezáró döntésének megsemmisítését és költségei megtérítését kérte. A jogorvoslati eljárásban az alperes a második részszerzőpont szakmai értékelésének ellenőrzésére ... igazságügyi szakértőt rendelte ki, aki szakvéleményében előjáróban leszögezte, hogy az I. rendű felperes az ajánlati felhívásban és dokumentációban szakmailag alaposan és pontosan fogalmazta meg az ajánlattevőkkel szembeni elvárásokat, a bírálati alszerzőpontok a nemzetközi gyakorlattal és a dokumentációban foglaltakkal összhangban álltak. Alszerzőpontként értékelte a megfelelt, elfogadható és kiválóan megfelelt kategóriák szerint a nyertes és a II. rendű felperes ajánlatát, ennek eredményeként a II. rendű felperes ajánlatát 11 pontra, míg a nyertes ajánlatát 15 pontra értékelte.

Az alperes D.781/32/2005. számú határozatával megállapította, hogy az I. rendű felperes megsértette a Kbt. 8. § (1) bekezdését és a 90. § (1) bekezdését, ezért 1.000.000 forint bírsággal sújtotta, és kötelezte az igazgatási szolgáltatási díj, valamint a közigazgatási eljárásban kirendelt szakértő költségének viselésére. Ezt meghaladóan a II. rendű felperes jogorvoslati kérelmét elutasította. A Kbt. 8. § (1) bekezdésének megsértését azzal indokolta, hogy a szavazati joggal rendelkező tagok között nem volt a közbeszerzés tárgya szerinti szakértelemmel rendelkező

személy, ilyen szakértelme csak a nem szavazó tagnak és a külső szakértőnek volt. A Kbt. 90. § (1) bekezdésének megsértését azért róta az I. rendű felperes terhére, mert az ajánlatokat nem az ajánlati felhívásban meghatározott pontszámokkal értékelte. A második részszempont értékelésének vizsgálata során elfogadta az igazságügyi szakértő véleményét, annak alapján az eredményre vonatkozó jogorvoslati kérelmi elemet elutasította. A döntést nem semmisítette meg, mert a sérelem nem vezetett az ajánlatok szakmai értékelésének helytelenségéhez, és az ajánlattevők sorrendjét sem változtatta meg.

Az I. rendű felperes keresetében a határozat megváltoztatását, elsődlegesen a jogszabálysértés és bírság kiszabására vonatkozó határozati rendelkezések mellőzését és a szakértői költségviselés alóli mentesítését, másodlagosan a bírság mellőzését illetve mérséklését kérte. Kizárólag a Kbt. 8. § (1) bekezdésének megsértését kimondó határozati rendelkezést kifogásolta azzal az indokkal, hogy az ajánlatok értékelését a Bíráló Bizottság tagjai együttesen, mint testület végezték, döntésüket is ekként hozták, véleményük egybehangzó volt, ezért szakmai összetételük, a tagok végzettsége, szakmai gyakorlata megfelelt a törvényi rendelkezéseknek.

A II. rendű felperes pontosított keresetében jogszabálysértésre hivatkozással a határozat indokolásának megváltoztatását és annak megállapítását kérte, hogy az I. rendű felperes jogsértően értékelte az ajánlatokat azzal is, hogy a második értékelési részszempontnál a II. rendű felperes ajánlatát kevesebb pontszámmal értékelte, amely jogsértés az ajánlatok értékelését érdemben, tehát a sorrendet illetően is megváltoztatta. Vitatta a szakértői vélemény megállapításait azzal, hogy az számos ténybeli tévedést és önmagának is ellentmondó kijelentést tartalmaz, bizonyos esetekben olyan elemeket hiányol, amelyek az ajánlatában ténylegesen szerepeltek, máskor a mindkét ajánlatból hiányzó elemeket csak a II. rendű felperes terhére róta, illetve olyan elemet, amelyet a II. rendű felperes ajánlata tartalmazott, de a nyertes ajánlata nem, ez utóbbi ajánlatból nem hiányolt.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás során szakértőt rendelt ki ... eseti szakértő személyében, aki a Bíráló Bizottság bírálati lapjainak értékelése után megállapította, hogy az értékelést végzők még lényeges szakmai hiányosságok megállapítása mellett is azonos pontszámot osztottak ki, illetve szakmailag lényeges ajánlati különbség esetén is minimális pontkülönbséget határoztak meg az elmarasztalt pályázó javára. Olyan kifogásokat emeltek, hiányokat fogalmaztak meg, amelyek tényszerűen valótlanok voltak, mert azokat a II. rendű felperes ajánlata tételesen tartalmazta. Ebből azt a következtetést vonta le, hogy az értékelési eljárás sem egyértelműnek, sem objektívnek, sem pedig korrektnek nem volt tekinthető. Értékelte az eljárás során az I. rendű felperes felkérésére készített magánszakvéleményt, amely a jogorvoslati eljárásban kirendelt szakértő véleményét támasztotta alá, tételesen választ adott az elsőfokú bíróság és a felek által feltett 21 kérdésre, elvégezte a bírálati lap szerinti számítási metodika alapján az ajánlatok összehasonlítását, és annak eredményeként a második részszempontra kapott súlyozott pontot a nyertes esetében 9, a II. rendű felperes

esetében 17 pontban határozta meg. Az elsőfokú bíróság mindhárom szakvéleményt készítő szakértőt meghallgatta a perben. Mindhárom szakértő egyetértett abban, hogy a beszerzés tárgyával kapcsolatos témakör viszonylag friss szakterület, nincsenek egzakt fogalmak, előírások és egyértelmű szakmai trend sem, ezért szabvány hiányában nincs egységes értelmezés. Az ismeretek szerzése elsősorban tapasztalati úton és a szakirodalom alapján történik. A közigazgatási eljárásban kirendelt szakértő kifejtette, hogy a műszaki leírás több helyen pontatlan és nem egyértelmű volt, ezért nehéz volt a nem egyértelmű műszaki leírás alapján beazonosítani, hogy az egyes ajánlatok hol tartalmazták az adott alszempontra vonatkozó ajánlati elemeket. A II. rendű felperes ajánlatát tankönyvízünek, a nyertes ajánlatát a hiányosságok ellenére is a közbeszerzés tárgyához konkrétan kapcsolódónak minősítette. Az I. rendű felperes magánszakértője ezzel szemben azt hangsúlyozta, hogy a hat alszempont egyértelműen megfogalmazott volt, azok a szakma mértékadó résztvevői számára objektív és egyértelmű elvárásokat tartalmaztak, azok alapján meg lehetett határozni, hogy az egyes ajánlatok mely része mely alszempontra vonatkozik, a kettő összevetésével pedig lehetőség nyílt az ajánlatok objektív értékelésére. Az elsőfokú bíróság által kirendelt eseti szakértő kifejtette, hogy valamennyi alszempont tartalmát egyértelműen azért nem lehet meghatározni, mert az I. rendű felperes nem jelölte meg az elvárt minimális információkat. Ennek hiányában olyan elméleti felkészültséggel rendelkező szakértő lett volna képes megfelelően értékelni az ajánlatokat, aki ismeri a nemzetközi szakirodalmat és a trendeket is. A gyakorlati szakember ugyanis csak akkor tud objektív értékelést adni, ha a bírálati szempontok egyértelműek. Kifejtette, hogy a nemzetközi szabvány szerint elsősorban a „mit” kérdést kell értékelni, szemben a Bíráló Bizottság „hogyan” kérdésre végzett értékelésével. A hiányos kiírás ellenére azért tudta az értékelést elvégezni, mert a II. rendű felperes ajánlatában egyértelműen megjelentek az ajánlati elemek, a nyertes ajánlata viszont tág fogalmakkal operált.

Az elsőfokú bíróság ítéletével az I. rendű felperes keresetét elutasította, őt az alperes javára perköltség megfizetésére kötelezte. A II. rendű felperes kereseti kérelmével kapcsolatban az alperes határozatának indokolását részben akként változtatta meg, hogy megállapította az I. rendű felperes, mint ajánlatkérő jogsértően értékelte az ajánlatokat azzal is, hogy a második értékelési részszempont tekintetében a II. rendű felperes ajánlatát kevesebb pontszámmal értékelte, amely jogsértés az ajánlatok értékelését érdemben, azaz az ajánlattevők sorrendjét illetően is megváltoztatta. Az alperest a II. rendű felperes javára szakértői díjból és ügyvédi munkadíjból álló perköltség megfizetésére kötelezte. Döntését a Kbt. 8. § (1) bekezdésének megsértését illetően azzal indokolta, hogy az értékelésben azok vesznek ténylegesen részt, akik az indokolással ellátott bírálati lapokat kitöltik. Az értékelést végző személyek nem rendelkeztek a közbeszerzés tárgya szerinti szakértelemmel, ezért a jogsértés alól nem mentesülhetnek azzal az indokkal, hogy a Bíráló Bizottság szavazati joggal nem rendelkező tagjai között volt PR szakértelemmel rendelkező személy. A bíróság kiszabásának jogszerűségét vizsgálva kifejtette, hogy az alperes eleget tett kettős indokolási kötelezettségének, mert számot adott arról, hogy mely indoknál fogva tartotta szükségesnek a bíróság

kiszabását és azt is megindokolta, hogy milyen szempontok figyelembevételével állapította meg annak összegét. Az I. rendű felperes terhére megállapított jogsértés következményeként helytálló volt az alperes rendelkezése a szakértői költség viseléséről is.

Kiemelte, hogy szakmai hozzáértés hiányában az elsőfokú bíróság is szükségesnek látta szakértő kirendelését, megállapította, hogy az alperes, és az általa kirendelt szakértő véleménye bír bizonyító erővel, mivel a becsatolt magánszakértői vélemény másként, mint az I. rendű felperes saját előadásaként nem vehető figyelembe. A két szakértői vélemény megállapításait mérlegelve ítéletét az általa kirendelt igazságügyi szakértő véleményére alapította. Ennek során figyelemmel volt a szakvélemények terjedelmére, alaposságára, a szakértők által adott válaszok belső koherenciájára, logikai ellentmondás-mentességére. Értékelte a meghallgatásuk során elmondottakat, nyilatkozatuknak az írásos szakvéleménnyel való összhangját vagy ennek hiányát, szakmai elismertségüket, és mindezen ismérvek alapján arra a következtetésre jutott, hogy a jogorvoslati eljárásban kirendelt szakértő kevésbé alapos, nem teljes részletességű elemzést tartalmazó és önmagának is ellentmondó véleményével szemben az általa kirendelt szakértő véleménye nagyobb bizonyító erővel bír. Elfogadta a szakértő értékelését, annak alapján az első részszemponttal való összesítés után a nyertes ajánlatát 25,482 pontra, a II. rendű felperes ajánlatát 35 pontra értékelte. Ebből következően az I. rendű felperes nemcsak azáltal sértette meg az ajánlati felhívást, hogy eltért az általa megadott pontozási módszertől és törtszámokat is kiosztott, hanem azzal is, hogy az ajánlatokat nem a bírálati részszempontok szerint értékelte és a jogsértő értékelés azt eredményezte, hogy az értékelés végeredménye érdemben is megváltozott. E vonatkozásban az alperes határozata jogsértő, a II. rendű felperes kereseti kérelme megalapozott volt.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az I. rendű felperes úgy is, mint alperesi beavatkozó fellebbezést terjesztett elő, amelyben elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének az alperesi határozatra is kiterjedő megváltoztatását, az I. rendű felperes terhére rótt, a Kbt. 8. § (1) bekezdésre és 90. § (1) bekezdése megsértésének megállapítását és a kiszabott bírság mellőzését, a II. rendű felperesnek a szakértői költség viselésére kötelezését, másodlagosan a bírság összegének mérséklését kérte. Ezen túlmenően kérte az első fokú ítélet megváltoztatását és a II. rendű felperes keresetének elutasítását. Fenntartotta a keresetében kifejtetteket annak kiemelésével, hogy valamennyi tag bírálatot mondott az ajánlatokról, mint testület fogalmazták meg véleményüket, a megfelelő szakértelem biztosított volt. Iratellenesnek minősítette az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását, hogy a szavazati joggal nem rendelkező PR szakemberek az értékelésben nem vettek részt, valamint azt, hogy ezen tagok tevékenysége az eljárás eredményére nem volt kihatással. Az első fokú ítéletnek a II. rendű felperes kereseti kérelmét elbíráló részében sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság ítélkezése alapjául az általa kirendelt eseti szakértő véleményét fogadta el, amely álláspontja szerint éppoly szubjektív, indulati elemmel átfűtött volt, mint amit a perbeli szakértő állított a jogorvoslati eljárásban kirendelt és az I. rendű felperes által becsatolt magánszakvéleményről. Méltánytalannak tartotta a két szakértői véleményt

terjedelme és alapossága okán összehasonlítani, sérelmezte az elsőfokú bíróságnak a szakértők szakmai elismertségére vonatkozó kijelentését, a belső koherencia hiányával kapcsolatosan pedig azzal érvelt, hogy a jogorvoslati eljárásban az igazságügyi szakértő két évvel korábban adott szakértői véleményt, ezért helyzeti előnyben volt az eseti szakértő, aki a per során adhatott szakértői véleményt. Hangsúlyozta, hogy a jogorvoslati eljárás során az alperes helyesen vette igénybe igazságügyi szakértő közreműködését, mivel olyan szakkérdésben kellett állást foglalnia, amelyben egyetlen biztos sem rendelkezik szakismerettel. Az eljárás során olyan szakmai álláspont és érv nem merült fel, amely ... szakértő véleményének helyességét megkérdőjelezte volna, ezért az alperes döntése e vonatkozásban jogszerű volt, a bíróság feladata az alperes határozatának felülvizsgálata, amely nem kapott kellő hangsúlyt az elsőfokú ítéletben.

Az alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását, a II. rendű felperes keresetének elutasítását kérte. Vitatta az ítélezés alapjául elfogadott eseti szakértő véleményében foglaltakat azzal, hogy mindkét szakértő véleményéből az a következtetés vonható le, hogy nincs lehetőség egzakt módon történő értékelésre. Az értékelők szakmai hozzáértése az egyetlen garancia arra, hogy az értékelés valóban a bírálati szempontok szerinti nyertes ajánlat kiválasztásához vezessen. A két szakértői vélemény tartalma ellentmondó volt, még a tényleges tartalmi elemek tekintetében sem volt a szakértők között konszenzus. Az elsőfokú bíróság által figyelembe vett szempontok, a szakvélemények terjedelme, a szakmai előképzettség nem alapozzák meg a közigazgatási eljárásban kirendelt szakértő véleményének félretételét. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem adott számot arról, miért tulajdonít nagyobb bizonyító erőt az eseti szakértő véleményének akkor, amikor a szakértő maga is úgy nyilatkozott, hogy nem lehetett valamennyi alszempont tartalmát egyértelműen meghatározni, és a szakmában nincs egységes értelmezés. Az eseti szakértő véleménye a Bíráló Bizottság tagjainak, a kirendelt igazságügyi szakértőnek és a tanúként nyilatkozó magánszakértőnek a véleményével szemben nem alapozhatja meg a döntés helyességét.

A II. rendű felperes az elsőfokú bíróság ítéletének helyes indokai alapján történő helybenhagyását kérte azzal, hogy az elsőfokú bíróság által lefolytatott széleskörű bizonyítás eredményeként a bizonyítékokat a maguk összességében értékelte, elbírált, jog- és okszerű döntést hozott.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az I. rendű felperes fellebbezésének a keresetének elutasítását támadó részében az elsőfokú bíróság megalapozott és jogszerű ítéletének helybenhagyását kérte.

A fellebbezések nem alaposak.

Az elsőfokú bíróság a hiánytalanul feltárt tényállás alapján helyes jogi következtetés levonásával és jogi álláspontjának körültekintő, részletes indokolásával, helytállóan fejtette ki az alperes határozatát mind a terhére rótt jogsértés, mind a közigazgatási

eljárásban felmerült szakértői költségviselésre vonatkozó részében támadó I. rendű felperes keresetének elutasítását eredményező döntésének indokait. Az I. rendű felperes keresetében az alperes határozatának a Kbt. 90. § (1) bekezdésének megsértését megállapító rendelkezését nem kifogásolta, azt az elsőfokú bíróság nem is vizsgálta, ítélete e vonatkozásban megállapítást nem tartalmaz, ezért e jogsértést illetően fellebbezési kérelem előterjesztésének sem lehetett helye. Az I. rendű felperes egyebekben kereseti érveit ismételte meg a fellebbezés során is, erre az elsőfokú bíróság kellő részletességgel és alapossággal, a Kbt. vonatkozó szakaszainak helytálló értelmezésével fejtette ki jogi álláspontját, ezért az I. rendű felperes kereseti kérelmét elutasító ítéleti rendelkezést a másodfokú bíróság helyes indokai alapján hagyta helyben.

Az I. rendű felperes alperesi beavatkozói minőségben előterjesztett fellebbezéséről és az alperes fellebbezéséről a másodfokú bíróság az alábbiak szerint döntött:

Az alperes a közigazgatási eljárásban szakértői bizonyítást folytatott le. A szakértő kirendelését indokolta, hogy olyan speciális szakértelmet igénylő kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az értékelés második részszempontjának hat alszempontját mennyiben fedik le az egyes ajánlatok, az ajánlatok tartalmi elemei megfelelnek-e az alszempontoknak. Nehezítette az értékelés ellenőrzését, hogy a beszerzés tárgya viszonylag friss szakterület, egyértelmű előírás és szakmai szabványok nem állnak rendelkezésre, a nemzetközi minták alapján alkotott hazai szabványok vagy szakmai trendek sem változatlanok, ezért a szakmán belül sincs egységes értelmezés. Az alperes ezen indokok miatt helytállóan rendelkezett a szakértő kirendeléséről, határozatát a II. rendű felperes jogorvoslati kérelmére eljárva a szakvéleményre alapította. A másodfokú bíróság osztotta az I. rendű felperes fellebbezési előadását abban, hogy az igazságügyi szakértő kirendelése szükséges volt, mert az ügyben eljáró közbeszerzési biztosok nem rendelkeztek ez irányú ismerettel. Arra is helyesen hivatkozott az I. rendű felperes, hogy a bíróság feladata az alperes határozatának felülvizsgálata volt. Abban azonban tévedett, hogy ezt az elsőfokú bíróság szem elől tévesztette, és az az ítéletében ne kapott volna kellő hangsúlyt. Az elsőfokú bíróság előtti eljárásban a II. rendű felperes vitatta az alperesnek az értékelés felülvizsgálatával kapcsolatos, az igazságügyi szakértői véleményre alapított döntésének helyességét. A szakértő véleményét nem fogadta el, kifogásait a szakértői megállapításokkal szemben tételesen megfogalmazta, ezért az elsőfokú bíróság sem mellőzhette a szakértő kirendelését, mert a közbeszerzés tárgya szerinti speciális szakértelemmel maga sem rendelkezett. Ekként végezte el a bírósági eljárásban az alperes döntésének alapját képező szakvélemény értékelését és felülvizsgálatát, vagyis döntött az alperesi határozat jogszerűségéről a II. rendű felperes kereseti kérelmére eljárva. Ez más módon, mint a bírósági eljárásban kirendelt szakértő segítségével, nem volt kivitelezhető, másként viszont a kereseti kérelem alaposságáról vagy alaptalanságáról nem győződhetett meg.

Az elsőfokú eljárásban a bíróság rendelkezésére három szakvélemény állt. Ezek közül az I. rendű felperes által becsatolt szakértői vélemény - mint arra az elsőfokú bíróság helytállóan rámutatott - az I. rendű felperes előadásaként volt figyelembe

vehető. A szakértői vélemények egymásnak ellentmondtak, az ellenmondások feloldása a szakértők meghallgatásával sem sikerült, ezért az elsőfokú bíróságnak a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 206. §-ában foglalt jogkörében eljárva, valamennyi bizonyíték egybevetésével és azok mérlegelésével kellett döntését meghoznia. A mérlegelés a bíróság bizonyítási tevékenységének szerves része. A mérlegelés lényegében következtetési művelet, amelyben a bíróság megállapítja az egyes bizonyítékok bizonyító erejét, és a bizonyítás egészét, valamint az egyéb, a perben releváns körülményeket is figyelembe véve dönt arról, hogy a bizonyítandó tények fennállnak-e. A bíróság mérlegelése alá vonja a bizonyítás eredményén kívül a tárgyalás egészének anyagát, ennyiben a mérlegelés köre tágabb a bizonyítás körénél. A Pp. mind a bizonyítékok felhasználása, mind azok mérlegelése terén a szabad bizonyítás elvét követi. Az egyes bizonyító eszközökből nyerhető bizonyítékok mérlegelése során a bíróság az összes körülményt figyelembe veszi, a mérlegelés eredményénél egyetlen irányadó szempont a bíróság belső meggyőződése. A mérlegelési jogkörben hozott határozatokkal szemben követelmény, hogy abból megállapíthatók legyenek a mérlegelés szempontjai és ellenőrizhető legyen a mérlegelés okszerűsége. Az elsőfokú bíróság ezeknek a követelményeknek megfelelően járt el. Elemezte mindkét szakértő megállapításait, figyelembe vette, hogy a szakmában nincs egységes értelmezés, viszonylag fiatal területről van szó, ahol nemzetközi szabványok alig, inkább csak szakmai szokványok állnak rendelkezésre. Részletesen megindokolta, hogy a közigazgatási eljárásban beszerzett szakértői véleményt miért nem fogadta el, és mely érvek szóltak a perben kirendelt eseti szakértő szakvéleményének elfogadása mellett.

A mérlegelési jogkörben hozott határozat felülmérlegelésének nincs helye. A másodfokú bíróság azt vizsgálhatja, hogy a mérlegelés a jogszabályi követelményeknek megfelelt-e, vagyis az elsőfokú bíróság valamennyi bizonyítékot számba vett-e, azokat egyenként és összességében értékelt-e, számot adott-e döntése indokairól, mérlegelésében sem kirívóan okszerűtlen, logikátlan, sem ellentmondásos megállapítások nincsenek-e.

A fellebbezések nem tartalmaztak olyan, a mérlegelés jogszerűségét cáfoló érveket, amelyeket a másodfokú bíróságnak figyelembe kellett volna venni. Az egyes, az értékelés alapjául szolgáló ajánlati elemek tételes vizsgálatára és megítélésére vonatkozó szakértői (jogorvoslati, perbeli) megállapításokkal összefüggő konkrét érvek és ellenérvek - a II. rendű felperes elsőfokú eljárásban előterjesztett előkészítő iratában foglaltak kivételével - a peres felek részéről nem hangzottak el. A vizsgálat módszere, a kiírás tartalmának megítélése, a szakértői szakmai kvalitások mentén tették vitássá a szakértői megállapításokat. Az elsőfokú bíróság ítéletében ez okból e szempontoknak tulajdonítva nagyobb jelentőséget, végezte el mérlegelési feladatát. Indokát adta annak is, hogy az I. rendű felperes által felkért szakértő véleményét milyen bizonyító erővel értékelte. A fellebbezési kérelmek az egyes szakértői vélemények értékelésének helytelenségét továbbra sem az egyes tételes szakmai megállapítások elfogadásának megalapozatlansága miatt állították. A független szakértői megközelítés, a belső koherencia hiánya, a szakmai

elismertség szintjének eltérő megítélése, az eseti szakértő helyzeti előnye nem alkalmas indokok az elsőfokú bíróság mérlegelési jogkörben hozott határozatának megváltoztatására. Nem hagyhatta figyelmen kívül a másodfokú bíróság azt az elsőfokú bíróság által a helyén értékelt tényt sem, hogy a közigazgatási eljárásban eljáró szakértő perbeli meghallgatása során önellentmondásba keveredett pl. a beszerzés tárgyára vonatkozó műszaki leírás tartalmát, annak egzaktságát illetően, és amíg írásos szakértői véleményében aggálymentesen rögzítette az egyes alszempontok alapján a dokumentációban foglalt előírásoknak és az ajánlatok elemeinek megfeleltetését éppen a felhívás és dokumentáció alapos és pontos megfogalmazása miatt, szóbeli meghallgatásakor már a műszaki leírás nem egyértelműen megfogalmazott elvárásairól beszélt, és arról, hogy az okból nehéz volt beazonosítani az egyes ajánlatokban lévő ajánlati elemeknek az alszempontok szerinti megfeleltetését. Ugyancsak helyesen értékelte az elsőfokú bíróság azt is, hogy a közigazgatási eljárásban kirendelt szakértő meghallgatása során nem zárta ki, hogy a II. rendű felperes ajánlatában adott alszemponthoz tartozó és általa hiányolt elem száz oldallal később az ajánlatban megtalálható, de ő nem találta meg. (28. sorszámú jegyzőkönyv 3.4. oldal). Az önellentmondásoknak nem lehet az a magyarázata, hogy a bíróság által kirendelt eseti szakértő két évvel később terjesztette elő szakvéleményét, mert az időtényezőnek e tekintetben semmi szerepe nincs. Az eseti szakértő szakmai elismertségének szintjére vonatkozó megállapítását az elsőfokú bíróság ugyancsak megindokolta azzal a senki által kétségsbe nem volt ténnyel, hogy a felsőoktatási intézményekben az eseti szakértő könyveiből oktatnak.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében helybenhagyta.

A sikertelenül fellebbező I. rendű felperest és az alperest a Pp. 78. § (1), (2) és 79. § (1) bekezdése értelmében kötelezte a II. rendű felperes másodfokú perkölségének megfizetésére.

Az I. rendű felperes és az alperes személyes illetékmentessége folytán a feljegyzett fellebbezési illetéket a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2008. november 5. napján

Dr. Sára Katalin s.k. a tanács elnöke, **Dr. Páldy Zsuzsanna s.k. előadó bíró,**

Dr. Szőke Mária s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:
tisztviselő